

Visuomenės sveikatos apsauga nuo endokrininę sistemą ardančių medžiagų

2013 m. kovo 14 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl visuomenės sveikatos apsaugos nuo endokrininę sistemą ardančių medžiagų (2012/2066(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, vertinimo, autorizacijos ir apribojimo¹ (REACH), pagal kurį įsteigiama Europos cheminių medžiagų agentūra, iš dalies keičiama Direktyva 1999/45/EB ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 793/93 bei Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1488/94, taip pat Tarybos direktyva 76/769/EEB ir Komisijos direktyvos 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB ir 2000/21/EB (toliau – REACH reglamentas),
- atsižvelgdamas į 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantį ir panaikinantį direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantį Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006²,
- atsižvelgdamas į 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinantį Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB³,
- atsižvelgdamas į 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 528/2012 dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo⁴,
- atsižvelgdamas į 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus⁵ (toliau – Vandens pagrindų direktyva),
- atsižvelgdamas į 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/128/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų pagrindus siekiant tausiojo pesticidų naudojimo⁶,
- atsižvelgdamas į 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1223/2009 dėl kosmetikos gaminių⁷,
- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiamos direktyvų 2000/60/EB ir 2008/105/EB nuostatos dėl prioritetinių medžiagų vandens politikos srityje,

¹ OL L 396, 2006 12 30, p. 1.

² OL L 353, 2008 12 31, p. 1.

³ OL L 309, 2009 11 24, p. 1.

⁴ OL L 167, 2012 6 27, p. 1.

⁵ OL L 327, 2000 12 22, p. 1.

⁶ OL L 309, 2009 11 24, p. 71.

⁷ OL L 342, 2009 12 22, p. 59.

- atsižvelgdamas į konceptualią EBPO parengtą endokrininę sistemą ardančių medžiagų tyrimo ir vertinimo sistemą,
- atsižvelgdamas į 2011 m. gairių, susijusių su standartizuotomis endokrininę sistemą ardančių cheminių medžiagų vertinimo tyrimo gairėmis, projektą,
- atsižvelgdamas į išsamios apžvalgos projektą pavadinimu „Mokslo padėtis taikant naujus *in vitro* ir *in vivo* tikrinimo ir tyrimo metodus ir parametrai, skirti endokrininę sistemą ardančioms medžiagoms vertinti“,
- atsižvelgdamas į Komisijos ketinamą priimti Europos vandenų apsaugos veiksmų planą,
- atsižvelgdamas į Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „Bendrijos strategijos dėl endokrininę sistemą ardančių medžiagų įgyvendinimas. Įvairios medžiagos, kurios gali turėti įtakos žmonių ir laukinių gyvūnų hormoninei sistemai“ (COM(1999)0706), (COM(2001)0262 ir (SEC(2004)1372),
- atsižvelgdamas į Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „Ketvirtoji ataskaita dėl Bendrijos strategijos dėl endokrininę sistemą ardančių medžiagų įgyvendinimo. Įvairios medžiagos, kurios gali turėti įtakos žmonių ir laukinių gyvūnų hormoninei sistemai“ (COM(1999)0706), (SEC(2011)1001),
- atsižvelgdamas į Europos aplinkos ir sveikatos strategiją ir į 2004–2010 m. ES aplinkos ir sveikatos veiksmų planą, kuriuose, *inter alia*, pripažįstama, kad atliekant rizikos vertinimus būtina atsižvelgti į cheminių medžiagų sudėtinį poveikį,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai dėl atsargumo principo (COM(2000)0001),
- atsižvelgdamas į EAA techninę ataskaitą Nr. 2/2012 „Endokrininę sistemą ardančių medžiagų poveikis laukiniams gyvūnams, žmonėms ir jų aplinkai“,
- atsižvelgdamas į savo 1998 m. spalio 20 d. rezoliuciją dėl endokrininę sistemą ardančių cheminių medžiagų¹,
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. gegužės 6 d. rezoliuciją dėl Komisijos komunikato „Kova su vėžiu: Europos partnerystė“²,
- atsižvelgdamas į savo 2012 m. balandžio 20 d. rezoliuciją dėl šeštosios aplinkosaugos veiksmų programos peržiūros ir septintosios aplinkosaugos veiksmų programos „Geresnė aplinkosauga geresniam gyvenimui“ prioritetų nustatymo³,
- atsižvelgdamas į tyrimą dėl 12 medžiagų mokslinio įvertinimo atsižvelgiant į prioritetinių veiksmų, susijusių su endokrininę sistemą ardančiomis medžiagomis, sąrašą,
- atsižvelgdamas į organizacijos „DHI Water and Environment“ atliktą tyrimą dėl endokrininę sistemą ardančių medžiagų prioritetinio sąrašo papildymo, daugiausia dėmesio skiriant mažos gamybos apimties cheminėms medžiagoms,

¹ OL C 341, 1998 11 9, p. 37.

² OL C 81 E, 2011 3 15, p. 95.

³ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0147.

- atsižvelgdamas į naujausią endokrininę sistemą ardančių medžiagų vertinimą, projekto sutarties Nr. 070307/2009/550687/SER/D3,
 - atsižvelgdamas į ataskaitą „Weybridge+15“ (1996–2011 m.) (ISSN 1725-2237) „Endokrininę sistemą ardančių medžiagų poveikis laukiniams gyvūnams, žmonėms ir jų aplinkai“,
 - atsižvelgdamas į 2010 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/63/ES dėl mokslo tikslais naudojamų gyvūnų apsaugos,
 - atsižvelgdamas į Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) parengtą endokrininę sistemą ardančių cheminių medžiagų apibrėžtį ir į Tarptautinę cheminės saugos programą (angl. IPCS)¹,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pranešimą (A7-0027/2013),
- A. kadangi per pastaruosius dvidešimt metų padaugėjo žmonių hormoninės sistemos sutrikimų ir ligų, įskaitant pablogėjusią spermą kokybę, ankstyvą lytinį brendimą, daugiau deformuotų lytinių organų atvejų, daugiau tam tikrų vėžio formų atvejų ir medžiagų apykaitos ligų; kadangi tam tikri neurologiniai sutrikimai ir neurodegeneracinės ligos, poveikis nervų sistemos vystymosi funkcijoms, imuninei sistemai ar epigenetikai gali būti susiję su endokrininę sistemą ardančių savybių turinčių medžiagų poveikiu; kadangi tokių ligų priežastims nustatyti reikalingi tolesni moksliniai tyrimai;
 - B. kadangi cheminės medžiagos, veikiančios kaip endokrininę sistemą ardančios medžiagos, gali daryti estrogeninį arba antiestrogeninį poveikį, kuris kenkia moterų reprodukcijos sistemos funkcijoms keisdamas moterų hormonų koncentraciją, menstruacijų ciklą ir vaisingumą, sudarydamas palankias sąlygas vystytis gimdos ligoms, pvz., miomoms ir endometriozei, ir darydamas poveikį krūtų augimui ir laktacijai; be to, kadangi šios medžiagos priskiriamos prie rizikos veiksnių, sukeliančių pernelyg ankstyvą mergaičių lytinį brendimą, krūties vėžį, persileidimą ir vaisingumo sumažėjimą arba nevaisingumą;
 - C. kadangi vis daugiau mokslinių tyrimų rodo, kad endokrininę sistemą ardančios cheminės medžiagos, visų pirma jų deriniai, daro poveikį tiek lėtinėms ligoms, įskaitant su hormonų sistema susijusias vėžio formas, nutukimą, cukrinį diabetą, širdies ir kraujagyslių ligas, tiek reprodukcijos problemoms;
 - D. kadangi dabar yra daug mokslinių įrodymų, kad laukinės gyvūnijos hormonų sistemos sutrikimai, įskaitant reprodukcijos sistemos anomalijas, pilvakojų moliuskų (gastropodų) maskulinizaciją, žuvų feminizaciją ir daugelio moliuskų populiacijų mažėjimą įvairiose

¹ Apibrėžtis paimta iš 2002 m. PSO IPCS ataskaitos: „Endokrininę sistemą ardančią medžiaga – tai išorės medžiaga ar mišinys, kuri(s) keičia endokrininės sistemos funkciją (-as) ir dėl to sveikame organizme, jo palikuoniuose ar populiacijose (populiacijų pogrupiuose) sukelia neigiamų padarinių sveikatai“. Endokrininę sistemą galinti ardyti medžiaga – tai „išorės medžiaga ar derinys, turintis (-i) savybių, kurios sveikame organizme, jo palikuoniuose ar populiacijose (populiacijų pogrupiuose) galėtų ardyti endokrininę sistemą“. (<http://www.who.int/ipcs/publications/en/ch1.pdf>)

pasaulio dalyse, yra susiję su endokrininę sistemą ardančių savybių turinčių cheminių medžiagų poveikiu;

- E. kadangi vis dažnesnius žmonių hormoninės sistemos sutrikimus gali lemti daug priežasčių; kadangi dabar yra svarbių mokslinių įrodymų, kad tai iš dalies lemia endokrininę sistemą ardančių savybių turinčių cheminių medžiagų poveikis;
- F. kadangi labai sudėtinga nustatyti atskirų cheminių medžiagų poveikio ir hormoninės pusiausvyros sutrikdymo, kuris gali daryti poveikį sveikatos būklei, priežastinį ryšį;
- G. kadangi endokrininę sistemą ardančių savybių turinčių cheminių medžiagų atveju priežastinio ryšio nustatymą dar labiau apsunkina įvairūs veiksniai, kaip antai:
 - gali praeiti daug laiko nuo poveikio iki jo padarinių pasireiškimo epigenetikai, o endokrininę sistemą ardančios medžiagos gali turėti žalingų padarinių kelioms būsimoms kartoms;
 - rizika, kad atsiras neigiamas poveikis, įvairiais vystymosi etapais labai skiriasi ir kritinis laikotarpis, pvz., vaisiaus vystymosi metu, gali būti labai trumpas;
 - per visą gyvenimą žmogus patiria daugybės įvairių sudėtingų cheminių medžiagų derinių poveikį;
 - endokrininę sistemą ardančios medžiagos gali sąveikauti viena su kita ir su organizmo endokrine sistema;
 - endokrininę sistemą ardančių medžiagų poveikis gali būti patiriamas net esant itin mažoms jų koncentracijoms, taigi net mažos jų dozės sukelia neigiamų padarinių; riziką nuspėti dar sunkiau, jei medžiagų dozės ir reakcijos sąryšis yra ne monotoninis;
 - vis dar turime per mažai žinių apie žmonių ir gyvūnų endokrininę sistemą;
- H. kadangi ES teisės aktuose įtvirtintos teisinės nuostatos dėl endokrininę sistemą ardančių medžiagų, tačiau juose nenustatyti kriterijai, pagal kuriuos būtų galima nuspręsti, ar medžiaga turėtų būti laikoma turinčia endokrininę sistemą ardančių savybių, o tai trukdo tinkamai taikyti teisinės nuostatas; kadangi reikėtų numatyti tvarkaraštį, siekiant užtikrinti, kad būsimi kriterijai būtų nedelsiant taikomi;
- I. kadangi ES lygmeniu nevykdoma suderintų ar bendrų stebėsenos programų, konkrečiai skirtų endokrininę sistemą ardančių medžiagų klausimui;
- J. kadangi vykdant įvairias stebėsenos programas duomenų rinkimas, tvarkymas, vertinimas ir pranešimas apie juos menkai koordinuojamas (jeigu apskritai koordinuojamas);
- K. kadangi dabartinėmis aplinkybėmis teisiškai neįmanoma atsižvelgti į endokrininę sistemą ardančių medžiagų, išskiriamų iš produktų, kurie reglamentuojami įvairiomis taisyklėmis, sudėtinį poveikį;
- L. kadangi ES cheminių medžiagų srities teisės aktuose nustatytų standartinių duomenų reikalavimų nepakanka, kad būtų galima tinkamu būdu nustatyti endokrininę sistemą ardančias savybes;

- M. kadangi kai kuriuose ES teisės aktuose siekiama piliečius apsaugoti nuo kenksmingų cheminių medžiagų keliamo pavojaus; kadangi galiojančiuose ES teisės aktuose kiekvienas poveikis vertinamas atskirai ir nėra numatyta išsamaus integruoto sudėtinio poveikio vertinimo, kurį atliekant būtų atsižvelgiama į skirtingais būdais daromą poveikį ir skirtingų tipų produktus;
1. visapusiškai įvertinęs turimas žinias mano, kad vadovaudamiesi atsargumo principu pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 191 straipsnio 2 dalį Komisija ir teisės aktų leidėjai prireikus turi imtis priemonių siekiant sumažinti endokrininę sistemą ardančių medžiagų poveikį žmonėms, kartu dėti daugiau pastangų atliekant tyrimus, kad patikslinti turimas mokslines žinias apie endokrininę sistemą ardančių medžiagų poveikį;
 2. primena, kad atsargumo principas taikomas tada, kai yra mokslinių abejonių, kai riziką galima apibūdinti tik remiantis neišsamiomis žiniomis (kintančiomis ir abejotinomis), tačiau kai reikia imtis veiksmų siekiant išvengti galimų sunkių ir nepataisomų padarinių žmonių sveikatai ir (arba) aplinkai ar juos sumažinti;
 3. laikosi nuomonės, kad kai tik aptinkama patikimų požymių, kad medžiaga gali daryti endokrininę sistemą ardančią poveikį, reikia imtis priemonių žmonių sveikatai apsaugoti; be to, pabrėžia, kad atsižvelgiant į tai, kad endokrininę sistemą ardančios medžiagos gali daryti neigiamą ar nepataisomą poveikį, dėl tikslių žinių, įskaitant galutinio priežastinių ryšių įrodymo duomenis, trūkumo neturėtų būti trukdoma imtis sveikatos apsaugos priemonių pagal atsargumo principą ir atsižvelgiant į proporcingumo principą;
 4. mano, kad, siekiant užtikrinti moterų reprodukcinę sveikatą, itin svarbu apsaugoti moteris nuo galimo endokrininę sistemą ardančių medžiagų pavojaus; todėl ragina Komisiją pirmenybę teikti moksliniams tyrimams finansuoti, siekiant tirti hormonų sistemą ardančių medžiagų poveikis moterų sveikatai, ir remti ilgalaikius tyrimus, kuriuos atliekant moterų sveikata būtų stebima ilgą jų gyvenimo tarpą taip sudarant sąlygas atlikti įrodymais pagrįstą endokrininę sistemą ardančių medžiagų ilgalaikio poveikio ir poveikio kelioms kartoms vertinimą;
 5. todėl ragina Komisiją kuo greičiau pateikti pasiūlymus dėl visa apimančių kriterijų remiantis Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) pagal Tarptautinę cheminės saugos programą (angl. IPCS) parengta endokrininę sistemą ardančių cheminių medžiagų apibrėžtimi, ir tyrimų ir informacijos reikalavimų, taikytinų komercinėje rinkoje tiekiamoms cheminėms medžiagoms, ir dėl ES teisės akto, kuriuo būtų išaiškinama, kas laikoma endokrininę sistemą ardančių savybių turinčia medžiaga; pritaria, kad būtų nustatyta reglamentuojama medžiagų klasė – „endokrininę sistemą ardančios medžiagos“, numatant įvairias kategorijas, grindžiamas įrodymų gausumu;
 6. pabrėžia, jog svarbu, kad kriterijai, taikytini endokrininę sistemą ardančioms savybėms nustatyti, būtų grindžiami išsamiu pavojingumo vertinimu, atliktu remiantis naujausiais moksliniais tyrimais, atsižvelgiant į galimą sudėtinį poveikį, ilgalaikį poveikį ir poveikį kritiniais vystymosi laikotarpiais; šis pavojingumo vertinimas turėtų būti panaudotas skirtinguose susijusiuose teisės aktuose nustatytiems rizikos vertinimams ir rizikos valdymo procedūroms atlikti;
 7. ragina Komisiją imtis tolesnių veiksmų cheminių medžiagų politikos srityje ir atlikti mokslinius tyrimus, kuriais būtų vertinamos pavienių cheminių medžiagų galimybės ardyti endokrininę sistemą ir galimybė vertinti nustatytų medžiagų derinių kaupiamąjį

poveikį endokrininei sistemai;

8. mano, kad endokrininę sistemą ardančių medžiagų apibrėžimo kriterijai turėtų būti pagrįsti „neigiamo poveikio“ ir „endokrininio poveikio pobūdžio“ nustatymo kriterijais; tam tikslui PSO apibrėžtis būtų tinkamas pagrindas; mano, kad reikia tinkamai iširti ir palyginti „neigiamą poveikį“ ir „endokrininio poveikio pobūdį“ atliekant išsamų vertinimą; mano, kad nustatytas poveikis turėtų būti laikomas žalingu, kai tai pagrįsta moksliniais duomenimis; pabrėžia, kad reikia atsižvelgti į visas sudėtinio poveikio galimybes, pvz., mišinių ar mišrų poveikį;
9. pabrėžia, kad kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kas yra endokrininę sistemą ardanti medžiaga, turėtų būti moksliskai pagrįsti ir horizontalūs; mano, kad reikėtų taikyti požiūrį, kuriuo atsižvelgiama į įrodomosios vertės analizę, ir kad jokio pavienio kriterijaus nereikėtų laikyti pašalinimo kriterijumi arba lemiamu kriterijumi nustatant endokrininę sistemą ardančią medžiagą; mano, kad tuomet, atsižvelgiant į atitinkamus teisės aktus, reikėtų atlikti socialinį ir ekonominį vertinimą;
10. mano, kad vertinant, ar medžiaga turi endokrininę sistemą ardančių savybių, ar ne, derėtų atsižvelgti į visus specialistų recenzuotus mokslinius duomenis ir informaciją, įskaitant mokslinės literatūros ir geros ne laboratorinės praktikos tyrimų apžvalgą, ir įvertinti jų stipriąsias ir silpnąsias vietas; taip pat mano, kad svarbu atsižvelgti į šiuolaikinius metodus ir naujausius mokslinius tyrimus;
11. ragina Komisiją visuose susijusiuose ES teisės aktuose nustatyti tinkamus tyrimų reikalavimus, kuriais remiantis būtų nustatomos endokrininę sistemą ardančių savybių turinčios medžiagos; mano, kad būtina vadovautis naujausiais patvirtintais ir tarptautiniu lygmeniu pripažintais tyrimo metodais, sukurtais, pavyzdžiui, EBPO, Europos Sąjungos referencinės laboratorijos alternatyvių bandymų su gyvūnais tyrimo metodų patvirtinimo centre (ECVAM) arba pagal JAV Aplinkos apsaugos agentūros endokrininę sistemą ardančių medžiagų tikrinimo programą; pabrėžia, kad EBPO tyrimų metodų programa apima lytinius hormonus, skydliaukės hormonus ir steroidų genezę; kita vertus, pabrėžia, kad jokie tyrimai neatliekami daugelyje kitų endokrininės sistemos sričių, pvz., insulino ir augimo hormonų; mano, kad tyrimo metodai ir gairės turėtų būti rengiami taip, kad būtų labiau atsižvelgiama į endokrininę sistemą ardančias medžiagas, galimą mažų dozių poveikį, sudėtinį poveikį ir nemonotoninį medžiagų dozės ir reakcijos sąryšį, visų pirma atsižvelgiant į lemiamus poveikio laikotarpius vystymosi metu;
12. reikėtų skatinti kurti bandymų be gyvūnų metodus, siekiant parengti su žmonių sauga susijusius duomenis ir šiais metodais pakeisti šiuo metu naudojamus tyrimus su gyvūnais;
13. mano, kad reikėtų skatinti naudoti bandymų be gyvūnų metodus ir kitas rizikos vertinimo strategijas ir kad turėtų būti atliekama kuo mažiau bandymų su gyvūnais, o bandymai su stuburiniais gyvūnais turėtų būti atliekami tik išskirtiniu atveju; primena, kad, remiantis Direktyva 2010/63/ES, bandymai su stuburiniais gyvūnais turi būti pakeisti, apriboti arba pagerintos jų atlikimo sąlygos; todėl ragina Komisiją nustatyti taisykles, kad būtų išvengta bandymų kartojimo, ir užtikrinti, kad būtų uždrausta kartoti bandymus ir tyrimus su stuburiniais gyvūnais;
14. ragina Komisiją ir valstybes nares parengti reprodukcinės sveikatos sutrikimų registrus, kuriuose ES lygmeniu būtų pateikiami duomenys, kurių šiuo metu trūksta;

15. ragina Komisiją ir valstybes nares parengti patikimus duomenis, susijusius su hormonų sistemos sutrikimų ir ligų ekonominiu ir socialiniu poveikiu;
16. mano, kad sprendimus priimančios institucijos turėtų turėti galimybę priimti sprendimus dėl identiško veikimo ir identiškas savybes turinčių medžiagų grupavimo, jei yra pakankamai informacijos, o neturint pakankamai informacijos gali būt naudinga sugrupuoti medžiagas struktūrinio panašumo pagrindu, pvz., siekiant nustatyti tolesnių bandymų prioritetus, siekiant kuo greičiau veiksmingai apsaugoti visuomenę nuo endokrininę sistemą ardančių medžiagų poveikio ir sumažinti bandymų su gyvūnais skaičių; laikosi nuomonės, kad panašios cheminės sudėties medžiagas reikėtų skirstyti į grupes, jei gamintojas ar importuotojas negali įrodyti atitinkamoms sprendimą priimančioms institucijoms, kad cheminė medžiaga saugi; pažymi, kad tokiais atvejais šios institucijos gali panaudoti informaciją apie panašios cheminės sudėties medžiagas siekiant papildyti duomenis apie institucijos tuo metu svarstomą cheminę medžiagą, kad būtų galima padaryti išvadas apie reikiamus tolesnius veiksmus;
17. ragina Komisiją persvarstyti savo ES strategiją dėl endokrininę sistemą ardančių medžiagų, siekiant šioje strategijoje užtikrinti veiksmingą žmonių sveikatos apsaugą kartu atsižvelgiant į atsargumo principą, imtis prevencinių veiksmų, kad prireikus būtų sumažintas endokrininę sistemą ardančių medžiagų poveikis žmonėms;
18. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares daugiau dėmesio skirti vartotojų poreikiui jiems suprantama kalba ir tinkama forma gauti patikimą informaciją apie endokrininę sistemą ardančių medžiagų grėsmes, poveikį bei galimybę apsisaugoti;
19. ragina Komisiją pasiūlyti konkretų endokrininę sistemą ardančioms medžiagoms taikytinų būsimų kriterijų ir pakeistų tyrimų reikalavimų taikymo tvarkaraštį atitinkamuose teisės aktuose, įskaitant pesticiduose ir biociduose naudojamų veikliųjų medžiagų patvirtinimo persvarstymą ir veiksmų planą, kuriame būtų pateikiami konkretūs veiksmai ir tikslai, skirti endokrininę sistemą ardančių medžiagų poveikiui mažinti;
20. mano, kad derėtų nuolat atnaujinti hormoninę sistemą veikiančių medžiagų duomenų bazę, sukurtą įgyvendinant dabartinę strategiją;
21. prašo Komisijos persvarstant 1999 m. Bendrijos strategiją dėl endokrininę sistemą ardančių medžiagų sistemingai atlikti visų susijusių galiojančių teisės aktų vertinimą, ir prireikus ne vėliau kaip iki 2015 m. birželio 1 d. iš dalies pakeisti galiojančius teisės aktus arba pateikti naujų teisės aktų pasiūlymus, įskaitant pavojingumo ir rizikos vertinimus, siekiant atitinkamai sumažinti hormoninę sistemą ardančių medžiagų poveikį žmonėms, ypač pažeidžiamoms grupėms, kaip antai besilaukiančioms moterims, kūdikiams, vaikams ir paaugliams;
22. prašo Komisijos ateityje persvarstant ES strategiją dėl endokrininę sistemą ardančių medžiagų nustatyti tikslią darbotvarkę, kurioje būtų nurodyti šie tarpiniai etapai:
 - būsimų kriterijų, pagal kuriuos nustatomi produktai, kurių cheminė sudėtis galbūt prisideda prie endokrininės sistemos ardymo, taikymas;
 - 22 dalyje nustatytų atitinkamų teisės aktų persvarstymas;
 - reguliariai atnaujinamo svarbiausių endokrininę sistemą ardančių medžiagų sąrašo,

kurio pirma versija turi būti paskelbta 2014 m. gruodžio 20 d., skelbimas;

- visi būtini veiksmai, kuriais siekiama sumažinti endokrininę sistemą ardančių medžiagų poveikį ES visuomenei ir aplinkai;
- 23. mano, kad endokrininę sistemą ardančios medžiagos REACH reglamente turėtų būti priskiriamos prie labai didelį susirūpinimą keliančių medžiagų arba joms reikėtų suteikti lygiavertį statusą kituose teisės aktuose;
- 24. pabrėžia, kad, remiantis turimais moksliniais duomenimis, nėra pakankamo pagrindo, kaip nustatyti ribines vertes, kurių neviršijus nedaroma jokie poveikio, taigi endokrininę sistemą ardančios medžiagos turėtų būti laikomos ribinės vertės neturinčiomis medžiagomis ir bet koks tokių medžiagų poveikis gali būti pavojingas, nebent gamintojas gali pateikti mokslinių įrodymų, kad galima nustatyti jų poveikio atsiradimo ribines vertes, atsižvelgiant į padidėjusį jautrumą kritiniais vystymosi laikotarpiais ir į mišinių poveikį;
- 25. ragina Komisiją remti tikslinių mokslinių tyrimų dėl medžiagų, galinčių kenkti endokrininei sistemai, projektus, ir ypatingą dėmesį skirti neigiamam poveikiui, daromam vartojant nedideles dozes arba patiriant bendrą poveikį, įskaitant naujų tyrimo ir analizės metodų kūrimą, taip pat teikti paramą naujoms esminėms permainoms, grindžiamoms toksiškų medžiagų patekimo būdais ir (arba) būdais, kuriais daromi neigiami padariniai; ragina Komisiją į mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros bendrosios programos prioritetus įtraukti endokrininę sistemą ardančias medžiagas, jų sudėtinį poveikį ir susijusias temas;
- 26. ragina Komisiją parengti in vitro ir in silico metodus, siekiant kuo labiau sumažinti endokrininę sistemą ardančioms medžiagoms tikrinti skirtų bandymų su gyvūnais skaičių;
- 27. ragina Komisiją reikalauti, kad visi iš trečiųjų šalių importuojami produktai atitiktų visus dabartinius ir būsimus ES teisės aktus, susijusius su endokrininę sistemą ardančiomis medžiagomis;
- 28. ragina Komisiją visus suinteresuotuosius subjektus įtraukti į bendradarbiavimo veiklą, kuria siekiama priimti reikalingus teisės aktų pakeitimus, siekiant pagerinti žmonių sveikatos apsaugą nuo hormonų sistemą ardančių medžiagų ir rengti informavimo kampanijas;
- 29. ragina Komisiją apsvarstyti galimybę įsteigti endokrininę sistemą ardančių medžiagų mokslinių tyrimų centrą, kuriame būtų atliekami ES lygmens endokrininę sistemą ardančių medžiagų moksliniai tyrimai ir koordinuojamos su šiomis medžiagomis susijusios žinios;
- 30. ragina Komisiją užtikrinti, kad žinomų, tikėtinų ir galimų endokrininę sistemą ardančių medžiagų nustatymo kriterijai būtų horizontaliai taikomi visiems susijusiems galiojantiems ir būsimiems teisės aktams siekiant užtikrinti aukštą apsaugos lygį;
- 31. pabrėžia, kad šioje rezoliucijoje nagrinėjamas tik visuomenės sveikatos apsaugos nuo endokrininę sistemą ardančių medžiagų klausimas, tačiau vienodai svarbu imtis ryžtingų veiksmų laukinei gyvūnijai ir aplinkai apsaugoti nuo endokrininę sistemą ardančių medžiagų;

32. primygtinai ragina Komisiją skatinti ir finansuoti visuomenės informavimo programas, susijusias su endokrininę sistemą ardančių medžiagų keliamu pavojumi sveikatai, siekiant sudaryti sąlygas vartotojams, žinantiems visus faktus, pritaikyti savo elgesį ir gyvenseną. Šiose informavimo programose daugiausia dėmesio visų pirma reikėtų skirti pažeidžiamiausioms grupėms (besilaukiančioms moterims ir vaikams), kad laiku būtų galima imtis atsargumo priemonių;
33. ragina valstybes nares tobulinti sveikatos priežiūros specialistams skirtas mokymo programas šioje srityje;
34. palankiai vertina tai, kad endokrininę sistemą ardančios cheminės medžiagos įtrauktos į besiformuojančių politikos klausimų, sprendžiamų taikant Strateginį požiūrį į tarptautinį cheminių medžiagų valdymą (SAICM), sąrašą; ragina Komisiją ir valstybes nares remti šią SAICM veiklą ir visuose susijusiuose forumuose, pvz., Pasaulio sveikatos organizacijoje (PSO) ar vykdant Jungtinių Tautų aplinkos programą, skatinti aktyviai vykdyti politiką, kuria būtų siekiama sumažinti endokrininę sistemą ardančių cheminių medžiagų poveikį žmonėms ir aplinkai;
35. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.